Section 4 – Rudra Kramam

15गणपति ध्यानं

ओं गणानां त्वा	त्वा गणपतिं
गणपतिꣳ हवामहे	गणपतिमिति गण – पतिं >
हवामहे कविं	कविं कवीनां
कवीनामुपमश्रवस्तमं	उपमश्रवस्तममित्युपमश्रवः – तमं >
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां	ज्येष्ठराजमिति ज्येष्ठ – राजं >
ब्रह्मणां ब्रह्मणः	ब्रह्मणस्पते >
पत आ	आ नः
नश्शृण्वन्न्	शृण्वन्नूतिभिः
ऊतिभिस्सीद	ऊतिभिरित्यूति – भिः
सीद सादनं	सादनमिति सादनं

16श्री रुद्र क्रमः

16.1 श्री रुद्रक्रमः प्रथमो ऽनुवाकः

ओं नमो भगवते रुद्राय

ओं, नमस्ते	ते रुद्र
रुद्र मन्यवे >	मन्यव उतो
उतो ते >	उतो इत्युतो
त इषवे	इषवे नमः
नम इति नमः	नमस्ते
ते अस्तु	अस्तु धन्वने
धन्वने बाहुभ्यां >	बाहुभ्यामुत
बाहुभ्यामिति बाहु – भ्यां >	उत ते >
ते नमः	नम इति नमः
या ते >	त इषुः
इषुश्शिवतमा	शिवतमा शिवं
शिवतमेति शिव – तमा >	शिवं बभूव
बभूव ते	ते धनुः
धनुरिति धनुः	शिवा शरव्या >
शरव्या या	या तव

तव तया >	तया नः
नो रुद्र	रुद्र मृडय
मृडयेति मृडय	या ते >
ते रुद्र	रुद्र शिवा
शिवा तनूः	तनूरघोरा
अघोरा ऽपापकाशिनी	अपापकाशिनीत्यपाप – काशिनी>
तया नः	नस्तनुवा >
तनुवा शन्तमया	शन्तमया गिरिशन्त
शन्तमयेति शं – तमया >	गिरिशन्ताभि
गिरिशन्तेति गिरि–शन्त	अभिचाकशीहि
चाकशीहीति चाकशीहि	यामिषुं >
इषुं गिरिशन्त	गिरिशन्त हस्ते >
गिरिशन्तेति गिरि – शन्त	हस्ते बिभर्.षि
बिभर्.ष्यस्तवे	अस्तव इत्यस्तवे
शिवां गिरित्र	गिरित्र तां
गिरित्रेति गिरि – त्र	तां कुरु
कुरु मा	मा हि॒ꣳसीः
हि॒ꣳसीः पुरुषं	पुरुषं जगत्
जगदिति जगत्	शिवेन वचसा

वचसा त्वा	त्वा गिरिश
गिरिशाच्छ	अच्छावदामसि
वदामसीति वदामसि	यथा नः
नः सर्वं >	सर्वमित्
इज्जगत्	जगदयक्ष्मं
अयक्ष्म७ सुमनाः >	सुमना असत्
सुमना इति सु – मनाः >	असदित्यसत्
अद्ध्यवोचत्	अवोचदधिवक्ता
अधिवक्ता प्रथमः	अधिवक्तेत्यधि – वक्ता
प्रथमो दैव्यः	दैव्यो भिषक्
भिषगिति भिषक्	अही७श्च
च सर्वान्	सर्वान् जंभयन्न्
जंभयन्थ् सर्वाः>	सर्वाश्च
च यातुधान्यः	यातुधान्य इति यातु – धान्यः
असौ यः	यस्ताम्रः
ताम्रो अरुणः	अरुण उत
उत बभ्रुः	बभ्रुः सुमङ्गलः
सुमङ्गल इति सु–मङ्गलः	ये च

चेमां	इमा॑ रुद्राः
रुद्रा अभितः	अभितो दिक्षु
दिक्षु श्रिताः	श्रिताः सहस्रशः
सहस्रशोऽव	सहस्रश इति सहस्र – शः
अवैषां	एषा॑ हेडः
हेड ईमहे	ईमह इतीमहे
असौ यः	योऽवसर्पति
अवसर्पति नीलग्रीवः	अवसर्पतीत्यव – सर्पति
नीलग्रीवो विलोहितः	नीलग्रीव इति नील – ग्रीवः
विलोहित इति वि – लोहितः	उतैनं >
एनं गोपाः	गोपा अदृशन्न्
गोपा इति गो–पाः	अदृशन्नदृशन्न्
अदृशन्नुदहार्यः	उदहार्य इत्युद–हार्यः
उतैनं >	एनं विश्वा >
विश्वा भूतानि	भूतानि सः
स दृष्टः	दृष्टो मृडयाति
मृडयाति नः	न इति नः
नमो अस्तु	अस्तु नीलग्रीवाय

नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय	नीलग्रीवायेति नील – ग्रीवाय
सहस्राक्षाय मीढुषे >	सहस्राक्षायेति सहस्र – अक्षाय
मीढुष इति मीढुषे >	अथो ये
अथो इत्यथो >	ये अस्य
अस्य सत्वानः	सत्वानोऽहं
अहन्तेभ्यः	तेभ्योऽकरं
अकरन्नमः	नम इति नमः
प्रमुञ्च	मुञ्च धन्वनः
धन्वनस्त्वं	त्वमुभयोः >
उभयोरार्त्नियोः	आर्त्नियोर्ज्यां
ज्यामितिज्यां	याश्च
च ते >	ते हस्ते >
हस्त इषवः	इषवः परा >
परा ताः	ता भगवः
भगवो वप	भगव इति भग – वः
वपेति वप	अवतत्य धनुः
अवतत्येत्यव – तत्य	धनुस्त्वं
त्वꣳ सहस्राक्ष	सहस्राक्ष शतेषुधे

सहस्राक्षेति सहस्र – अक्ष	शतेषुध इति शत – इषुधे >
निशीर्य शल्यानां >	निशीर्येति नि – शीर्य
शल्यानां मुखा >	मुखा शिवः
शिवो नः	नः सुमनाः >
सुमना भव	सुमना इति सु – मनाः >
भवेति भव	विज्यं धनुः
विज्यमिति वि – ज्यं >	धनुः कपर्दिनः
कपर्दिनो विशल्यः	विशल्यो बाणवान्
विशल्य इति वि – शल्यः	बाणवा॑ँ उत
बाणवानिति बाण – वान्	उतेत्युत
अनेशन्नस्य	अस्येषवः
इषवः आभुः	आभुरस्य
अस्य निषङ्गथिः	निषङ्गथिरिति निषङ्गथिः
या ते >	ते हेतिः
हेतिर्मीढुष्टम	मीढुष्टम हस्ते >
मीढुष्टमेति मीढुः – तम	हस्ते बभूव
बभूव ते	ते धनुः
धनुरिति धनुः	तयाऽस्मान्
अस्मान्. विश्वतः	विश्वतस्त्वं

त्वमयक्ष्मया >	अयक्ष्मया परि
परिब्भुज	भुजेति भुज
नमस्ते	ते अस्तु
अस्त्वायुधाय	आयुधायानातताय
अनातताय धृष्णवे >	अनाततायेत्यना – तताय
धृष्णव इति धृष्णवे >	उभाभ्यामुत
उत ते >	ते नमः
नमो बाहुभ्यां >	बाहुभ्यान्तव
बाहुभ्यामिति बाहु – भ्यां >	तव धन्वने
धन्वन इति धन्वने	परि ते
ते धन्वनः	धन्वनो हेतिः
हेतिरस्मान्	अस्मान् वृणक्तु
वृणक्तु विश्वतः	विश्वत इति विश्वतः
अथो यः	अथो इत्यथो >
य इषुधिः	इषुधिस्तव
इषुधिरितीषु – धिः	तवारे
आरे अस्मत्	अस्मन्नि
निधेहि	धेहि तं

तमिति तं	

16.2 श्री रुद्रक्रमः–द्वितीयो ऽनुवाकः

नमो हिरण्यबाहवे	हिरण्यबाहवे सेनान्ये >
हिरण्यबाहव इति हिरण्य – बाहवे >	सेनान्ये दिशां
सेनान्य इति सेना – न्ये >	दिशाञ्च
च पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो वृक्षेभ्यः
वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः	हरिकेशेभ्यः पशूनां
हरिकेशेभ्य इति हरि – केशेभ्यः	पशूनां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमः सस्पिञ्जराय	सस्पिञ्जराय त्विषीमते
त्विषीमते पथीनां	त्विषीमत इति त्विषि – मते >
पथीनां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो बभ्लुशाय
बभ्लुशाय विव्याधिने >	विव्याधिने ऽन्नानां
विव्याधिन इति वि – व्याधिने >	अन्नानां पतये
पतये नमः	नमो नमः

नमो हरिकेशाय	हरिकेशायोपवीतिने >
हरिकेशायेति हरि – केशाय	उपवीतिने पुष्टानां >
उपवीतिन इत्युप – वीतिने >	पुष्टानां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमो भवस्य	भवस्य हेत्यै
हेत्यै जगतां	जगतां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमो रुद्राय	रुद्रायाततताविने >
आतताविने क्षेत्राणां	आतताविन इत्या – तताविने >
क्षेत्राणां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमः सूताय
सूतायाहन्त्याय	अहन्त्याय वनानां
वनानां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो रोहिताय
रोहिताय स्थपतये	स्थपतये वृक्षाणां >
वृक्षाणां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो मन्त्रिणे >

मन्त्रिणे वाणिजाय	वाणिजाय कक्षाणां
कक्षाणां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो भुवन्तये >
भुवन्तये वारिवस्कृताय	वारिवस्कृतायौषधीनां
वारिवस्कृतायेति वारिवः – कृताय	ओषधीनां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नम उच्चैर्घोषाय	उच्चैर्घोषायाक्रन्दयते
उच्चैर्घोषायेत्युच्चैः – घोषाय	आक्रन्दयते पत्तीनां
आक्रन्दयत इत्या – क्रन्दयते	पत्तीनां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमः कृथ्स्नवीताय	कृथ्स्नवीताय धावते
कृथ्स्नवीतायेति कृथ्स्न – वीताय	धावते सत्वनां
सत्वनां पतये	पतये नमः
नम इति नमः	

16.3 श्री रुद्रक्रमः–तृतीयो ऽनुवाकः

नमः सहमानाय	सहमानाय निव्याधिने >
निव्याधिन आव्याधिनीनां	निव्याधिन इति नि – व्याधिने >
आव्याधिनीनां पतये	आव्याधिनीनामित्या – व्याधिनीनां

पतये नमः	नमो नमः
नमः ककुभाय	ककुभाय निषङ्गिणे >
निषङ्गिणे स्तेनानां >	निषङ्गिण इति नि – सङ्गिने >
स्तेनानां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो निषङ्गिणे >
निषङ्गिण इषुधिमते >	निषङ्गिण इति नि – सङ्गिने >
इषुधिमते तस्कराणां	इषुधिमत इतीषुधि – मते >
तस्कराणां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नमो वञ्चते
वञ्चते परिवञ्चते	परिवञ्चते स्तायूनां
परिवञ्चत इति परि – वञ्चते	स्तायूनां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमो निचेरवे >	निचेरवे परिचराय
निचेरव इति नि – चेरवे >	परिचरायारण्यानां
परिचरायेति परि – चराय	अरण्यानां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमः सृकाविभ्यः	सृकाविभ्यो जिघा॑ꣳसद्भ्यः

सृकाविभ्य इति सृकावि – भ्यः	जिघाꣳसद्भ्यो मुष्णतां
जिघाꣳसद्भ्य इति जिघाꣳसत्–भ्यः	मुष्णतां पतये
पतये नमः	नमो नमः
नमोऽसिमद्भ्यः	असिमद्भ्यो नक्तं >
असिमद्भ्य इत्यसिमत् – भ्यः	नक्तञ्चरद्भ्यः
चरद्भ्यः प्रकृन्तानां >	चरद्भ्य इति चरत् – भ्यः
प्रकृन्तानां पतये	प्रकृन्तानामिति प्र – कृन्तानां >
पतये नमः	नमो नमः
नम उष्णीषिणे >	उष्णीषिणे गिरिचराय
गिरिचराय कुलुञ्चानां >	गिरिचरायेति गिरि – चराय
कुलुञ्चानां पतये	पतये नमः
नमो नमः	नम इषुमद्भ्यः
इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यः	इषुमद्भ्य इतीषुमत् – भ्यः
धन्वाविभ्यश्च	धन्वाविभ्य इति धन्वावि – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नम आतन्वानेभ्यः
आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यः	आतन्वानेभ्य इत्या – तन्वानेभ्यः

प्रतिदधानेभ्यश्च	प्रतिदधानेभ्य इति प्रति – दधानेभ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नम आयच्छद्भ्यः
आयच्छद्भ्यो विसृजद्भ्यः	आयच्छद्भ्य इत्यायच्छत् – भ्यः
विसृजद्भ्यश्च	विसृजद्भ्य इति विसृजत् – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमोऽस्यद्भ्यः
अस्यद्भ्यो विद्ध्यद्भ्यः	अस्यद्भ्य इत्यस्यत् – भ्यः
विद्ध्यद्भ्यश्च	विद्ध्यद्भ्य इति विद्ध्यत् – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नम आसीनेभ्यः
आसीनेभ्यः शयानेभ्यः	शयानेभ्यश्च
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः स्वपद्भ्यः
स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यः	स्वपद्भ्य इति स्वपत् – भ्यः
जाग्रद्भ्यश्च	जाग्रद्भ्य इति जाग्रत् – भ्यः
च वः	वो नमः

नमो नमः	नमस्तिष्ठद्भ्यः
तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्यः	तिष्ठद्भ्य इति तिष्ठत् – भ्यः
धावद्भ्यश्च	धावद्भ्य इति धावत् – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः सभाभ्यः
सभाभ्यः सभापतिभ्यः	सभापतिभ्यश्च
सभापतिभ्य इति सभापति – भ्यः	च वः
वो नमः	नमो नमः
नमो अश्वेभ्यः	अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यः
अश्वपतिभ्यश्च	अश्वपतिभ्य इत्यश्वपति – भ्यः
च वः	वो नमः
नम इति नमः	

16.4 श्री रुद्रक्रमः – चतुर्थो ऽनुवाकः

नम आव्याधिनीभ्यः	आव्याधिनीभ्यो विविद्ध्यन्तीभ्यः
आव्याधिनीभ्य इत्या – व्याधिनीभ्यः	विविद्ध्यन्तीभ्यश्च
विविद्ध्यन्तीभ्य इति वि – विद्ध्यन्तीभ्यः	च वः
वो नमः	नमो नमः

नम उगणाभ्यः	उगणाभ्यस्तृ९्हतीभ्यः
तृ९्हतीभ्यश्च	च वः
वो नमः	नमो नमः
नमो गृथ्सेभ्यः	गृथ्सेभ्यो गृथ्सेपतिभ्यः
गृथ्सपतिभ्यश्च	गृथ्सपतिभ्य इति गृथ्सपति – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमो व्रातेभ्यः
व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यः	व्रातपतिभ्यश्च
व्रातपतिभ्य इति व्रातपति – भ्यः	च वः
वो नमः	नमो नमः
नमो गणेभ्यः	गणेभ्यो गणपतिभ्यः
गणपतिभ्यश्च	गणपतिभ्य इति गणपति – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमो विरूपेभ्यः
विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यः	विरूपेभ्य इति वि – रूपेभ्यः
विश्वरूपेभ्यश्च	विश्वरूपेभ्य इति विश्व – रूपेभ्यः
च वः	वो नमः

नमो नमः	नमो महद्भ्यः
महद्भ्यः क्षुल्लकेभ्यः	महद्भ्य इति महत् – भ्यः
क्षुल्लकेभ्यश्च	च वः
वो नमः	नमो नमः
नमो रथिभ्यः	रथिभ्यो ऽरथेभ्यः
रथिभ्य इति रथि – भ्यः	अरथेभ्यश्च
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमो रथेभ्यः
रथेभ्यो रथपतिभ्यः	रथपतिभ्यश्च
रथपतिभ्य इति रथपति – भ्यः	च वः
वो नमः	नमो नमः
नमः सेनाभ्यः	सेनाभ्यः सेनानिभ्यः
सेनानिभ्यश्च	सेनानिभ्य इति सेनानि – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः क्षत्तृभ्यः
क्षत्तृभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यः	क्षत्तृभ्यः इति क्षत्तृ – भ्यः
सङ्ग्रहीतृभ्यश्च	सङ्ग्रहीतृभ्य इति सङ्ग्रहीतृ – भ्यः

च वः	वो नमः
नमो नमः	नमस्तक्षभ्यः
तक्षभ्यो रथकारेभ्यः	तक्षभ्य इति तक्ष – भ्यः
रथकारेभ्यश्च	रथकारेभ्य इति रथ – कारेभ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः कुलालेभ्यः
कुलालेभ्यः कर्मारेभ्यः	कर्मारेभ्यश्च
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः पुञ्जिष्टेभ्यः
पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यः	निषादेभ्यश्च
च वः	वो नमः
नमो नमः	नम इषुकृद्भ्यः
इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्भ्यः	इषुकृद्भ्य इतीषुकृत् – भ्यः
धन्वकृद्भ्यश्च	धन्वकृद्भ्य इति धन्वकृत् – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमो मृगयुभ्यः
मृगयुभ्यः श्वनिभ्यः	मृगयुभ्य इति मृगयु – भ्यः

श्वनिभ्यश्च	श्वनिभ्य इति श्वनि – भ्यः
च वः	वो नमः
नमो नमः	नमः श्वभ्यः
श्वभ्य श्श्वपतिभ्यः	श्वभ्यः इति श्व – भ्यः
श्वपतिभ्यश्च	श्वपतिभ्य इति श्वपति – भ्यः
च वः	वो नमः
नम इति नमः	

16.5 श्री रुद्रक्रमः पञ्चमो ऽनुवाकः

नमो भवाय	भवाय च
च रुद्राय	रुद्राय च
च नमः	नमश्शर्वाय
शर्वाय च	च पशुपतये
पशुपतये च	पशुपतय इति पशु – पतये
च नमः	नमो नीलग्रीवाय
नीलग्रीवाय च	नीलग्रीवायेति नील – ग्रीवाय
च शितिकण्ठाय	शितिकण्ठाय च
शितिकण्ठायेति शिति – कण्ठाय	च नमः
नमः कपर्दिने >	कपर्दिने च

च व्युप्तकेशाय	व्युप्तकेशाय च
व्युप्तकेशायेति व्युप्त - केशाय	च नमः
नमः सहस्राक्षाय	सहस्राक्षाय च
सहस्राक्षायेति सहस्र - अक्षाय	च शतधन्वने
शतधन्वने च	शतधन्वन इति शत - धन्वने >
च नमः	नमो गिरिशाय
गिरिशाय च	च शिपिविष्टाय
शिपिविष्टाय च	शिपिविष्टायेति शिपि - विष्टाय
च नमः	नमो मीढुष्टमाय
मीढुष्टमाय च	मीढुष्टमायेति मीढुः - तमाय
चेषुमते	इषुमते च
इषुमत इतीषु - मते >	च नमः
नमो ह्रस्वाय	ह्रस्वाय च
च वामनाय	वामनाय च
च नमः	नमो बृहते
बृहते च	च वर्.षीयसे
वर्.षीयसे च	च नमः

नमो वृद्धाय	वृद्धाय च
च सम्ँवृद्ध्वने	सम्ँवृद्ध्वने च
सम्ँवृद्ध्वन इति सं – वृद्ध्वने	च नमः
नमो अग्रियाय	अग्रियाय च
च प्रथमाय	प्रथमाय च
च नमः	नम आशवे >
आशवे च	चाजिराय
अजिराय च	च नमः
नमः शीघ्रियाय	शीघ्रियाय च
च शीभ्याय	शीभ्याय च
च नमः	नम ऊर्म्याय
ऊर्म्याय च	चावस्वन्याय
अवस्वन्याय च	अवस्वन्यायेत्यव – स्वन्याय
च नमः	नमः स्रोतस्याय
स्रोतस्याय च	च द्वीप्याय
द्वीप्याय च	चेति च

16.6 श्री रुद्रक्रमः – षष्ठो ऽनुवाकः

नमो ज्येष्ठाय	ज्येष्ठाय च

च कनिष्ठाय	कनिष्ठाय च
च नमः	नमः पूर्वजाय
पूर्वजाय च	पूर्वजायेति पूर्व – जाय
चापरजाय	अपरजाय च
अपरजायेत्यपर – जाय	च नमः
नमो मद्ध्यमाय	मद्ध्यमाय च
चापगल्भाय	अपगल्भाय च
अपगल्भायेत्यप – गल्भाय	च नमः
नमो जघन्याय	जघन्याय च
च बुद्ध्नियाय	बुद्ध्नियाय च
च नमः	नमस्सोभ्याय
सोभ्याय च	च प्रतिसर्याय
प्रतिसर्याय च	प्रतिसर्यायेति प्रति – सर्याय
च नमः	नमो याम्याय
याम्याय च	च क्षेम्याय
क्षेम्याय च	च नमः
नम उर्वर्याय	उर्वर्याय च

च खल्याय	खल्याय च
च नमः	नमः श्लोक्याय
श्लोक्याय च	चावसान्याय
अवसान्याय च	अवसान्यायेत्यव - सान्याय
च नमः	नमो वन्याय
वन्याय च	च कक्ष्याय
कक्ष्याय च	च नमः
नमः श्रवाय	श्रवाय च
च प्रतिश्रवाय	प्रतिश्रवाय च
प्रतिश्रवायेति प्रति - श्रवाय	च नमः
नम आशुषेणाय	आशुषेणाय च
आशुषेणायेत्याशु - सेनाय	चाशुरथाय
आशुरथाय च	आशुरथायेत्याशु - रथाय
च नमः	नमः शूराय
शूराय च	चावभिन्दते
अवभिन्दते च	अवभिन्दत इत्यव - भिन्दते
च नमः	नमो वर्मिणे >

वर्मिणे च	च वरूथिने >
वरूथिने च	च नमः
नमो बिल्मिने >	बिल्मिने च
च कवचिने >	कवचिने च
च नमः	नमः श्रुताय
श्रुताय च	च श्रुतसेनाय
श्रुतसेनाय च	श्रुतसेनायेति श्रुत – सेनाय
चेति च	

16.7 श्री रुद्रक्रमः – सप्तमो ऽनुवाकः

नमो दुन्दुभ्याय	दुन्दुभ्याय च
चाहनन्याय	आहनन्याय च
आहनन्यायेत्या – हनन्याय	च नमः
नमो धृष्णवे	धृष्णवे च
च प्रमृशाय	प्रमृशाय च
प्रमृशायेति प्र – मृशाय	च नमः
नमो दूताय	दूताय च
च प्रहिताय	प्रहिताय च

प्रहितायेति प्र - हिताय	च नमः
नमो निषङ्गिणे >	निषङ्गिणे च
निषङ्गिण इति नि - सङ्गिने >	चेषुधिमते >
इषुधिमते च	इषुधिमत इतीषुधि - मते >
च नमः	नम स्तीक्ष्णेषवे
तीक्ष्णेषवे च	तीक्ष्णेषव इति तीक्ष्ण - इषवे >
चायुधिने >	आयुधिने च
च नमः	नमः स्वायुधाय
स्वायुधाय च	स्वायुधायेति सु - आयुधाय
च सुधन्वने	सुधन्वने च
सुधन्वन इति सु - धन्वने	च नमः
नमस्स्रुत्याय	स्रुत्याय च
च पथ्याय	पथ्याय च
च नमः	नमः काट्याय
काट्याय च	च नीप्याय
नीप्याय च	च नमः
नमः सूद्याय	सूद्याय च

च सरस्याय	सरस्याय च
च नमः	नमो नाद्याय
नाद्याय च	च वैशन्ताय
वैशन्ताय च	च नमः
नमः कूप्याय	कूप्याय च
चावट्याय	अवट्याय च
च नमः	नमो वर्ष्याय
वर्ष्याय च	चावर्ष्याय
अवर्ष्याय च	च नमः
नमो मेघ्याय	मेघ्याय च
च विद्युत्याय	विद्युत्याय च
विद्युत्यायेति वि - द्युत्याय	च नमः
नम ईद्ध्रियाय	ईद्ध्रियाय च
चातप्याय	आतप्याय च
आतप्यायेत्या - तप्याय	च नमः
नमो वात्याय	वात्याय च
च रेष्मियाय	रेष्मियाय च

च नमः	नमो वास्तव्याय
वास्तव्याय च	च वास्तुपाय
वास्तुपाय च	वास्तुपायेति वास्तु - पाय
चेति च	

16.8 श्री रुद्रक्रमः - अष्टमो ऽनुवाकः

नमः सोमाय	सोमाय च
च रुद्राय	रुद्राय च
च नमः	नमस्ताम्राय
ताम्राय च	चारुणाय
अरुणाय च	च नमः
नमश्शङ्गाय	शङ्गाय च
च पशुपतये	पशुपतये च
पशुपतय इति पशु - पतये	च नमः
नम उग्राय	उग्राय च
च भीमाय	भीमाय च
च नमः	नमो अग्रेवधाय
अग्रेवधाय च	अग्रेवधायेत्यग्रे - वधाय
च दूरेवधाय	दूरेवधाय च

दूरेवधायेति दूरे - वधाय	च नमः
नमो हन्त्रे	हन्त्रे च
च हनीयसे	हनीयसे च
च नमः	नमो वृक्षेभ्यः
वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः	हरिकेशेभ्यो नमः
हरिकेशेभ्य इति हरि - केशेभ्यः	नमस्ताराय
ताराय नमः	नमः शंभवे >
शंभवे च	शंभव इति शं - भवे >
च मयोभवे >	मयोभवे च
मयोभव इति मयः - भवे >	च नमः
नमश्शङ्कराय	शङ्कराय च
शङ्करायेति शं - कराय	च मयस्कराय
मयस्कराय च	मयस्करायेति मयः - कराय
च नमः	नमश्शिवाय
शिवाय च	च शिवतराय
शिवतराय च	शिवतरायेति शिव - तराय
च नमः	नमस्तीर्थ्याय

तीर्त्थ्याय च	च कूल्याय
कूल्याय च	च नमः
नमः पार्याय	पार्याय च
चावार्याय	अवार्याय च
च नमः	नमः प्रतरणाय
प्रतरणाय च	प्रतरणायेति प्र - तरणाय
चोत्तरणाय	उत्तरणाय च
उत्तरणायेत्युत् - तरणाय	च नमः
नम आतार्याय	आतार्याय च
आतार्यायेत्या - तार्याय	चालाद्याय
आलाद्याय च	आलाद्यायेत्या - लाद्याय
च नमः	नमश्शष्प्याय
शष्प्याय च	च फेन्याय
फेन्याय च	च नमः
नमः सिकत्याय	सिकत्याय च
च प्रवाह्याय	प्रवाह्याय च
प्रवाह्यायेति प्र - वाह्याय	चेति च

16.9 श्रीरुद्रक्रमः - नवमोऽनुवाकः

नम इरिण्याय	इरिण्याय च
च प्रपथ्याय	प्रपथ्याय च
प्रपथ्यायेति प्र - पथ्याय	च नमः
नमः किꣳशिलाय	किꣳशिलाय च
च क्षयणाय	क्षयणाय च
च नमः	नमः कपर्दिने >
कपर्दिने च	च पुलस्तये >
पुलस्तये च	च नमः
नमो गोष्ठ्याय	गोष्ठ्याय च
गोष्ठ्यायेति गो - स्थ्याय	च गृह्याय
गृह्याय च	च नमः
नमस्तल्प्याय	तल्प्याय च
च गेह्याय	गेह्याय च
च नमः	नमः काट्याय
काट्याय च	च गह्वरेष्ठाय
गह्वरेष्ठाय च	गह्वरेष्ठायेति गह्वरे - स्थाय

च नमः	नमो ह्रदय्याय
ह्रदय्याय च	च निवेष्प्याय
निवेष्प्याय च	निवेष्प्यायेति नि - वेष्प्याय
च नमः	नमः पा७्सव्याय
पा७्सव्याय च	च रजस्याय
रजस्याय च	च नमः
नमश्शुष्क्याय	शुष्क्याय च
च हरित्याय	हरित्याय च
च नमः	नमो लोप्याय
लोप्याय च	चोलप्याय
उलप्याय च	च नमः
नम ऊर्व्याय	ऊर्व्याय च
च सूर्म्याय	सूर्म्याय च
च नमः	नमः पर्ण्याय
पर्ण्याय च	च पर्णशद्याय
पर्णशद्याय च	पर्णशद्यायेति पर्ण - शद्याय
च नमः	नमोऽपगुरमाणाय

अपगुरमाणाय च	अपगुरमाणायेत्यप – गुरमाणाय
चाभिघ्नते	अभिघ्नते च
अभिघ्नत इत्यभि – घ्नते	च नमः
नम आक्खिदते	आक्खिदते च
आक्खिदत इत्या – खिदते	च प्रक्खिदते
प्रक्खिदते च	प्रक्खिदत इति प्र – खिदते
च नमः	नमो वः
वः किरिकेभ्यः	किरिकेभ्यो देवानां >
देवाना७ हृदयेभ्यः	हृदयेभ्यो नमः
नमो विक्षीणकेभ्यः	विक्षीणकेभ्यो नमः
विक्षीणकेभ्य इति वि – क्षीणकेभ्यः	नमो विचिन्वत्केभ्यः
विचिन्वत्केभ्यो नमः	विचिन्वत्केभ्य इति वि – चिन्वत्केभ्यः
नम आनिर्.हतेभ्यः	आनिर्.हतेभ्यो नमः
आनिर्.हतेभ्य इत्यानिः – हतेभ्यः	नम आमीवत्केभ्यः
आमीवत्केभ्य इत्या – मीवत्केभ्यः	

16.10 श्रीरुद्रक्रमः– दशमो ऽनुवाकः

द्रापे अन्धसः	अन्धसस्पते
पते दरिद्रत्	दरिद्रन्नीललोहित
नीललोहितेति नील – लोहित	एषां पुरुषाणां
पुरुषाणामेषां	एषां पशूनां
पशूनां मा	मा भेः
भेर्मा	माऽरः
अरोमो	मो एषां
मो इति मो	एषां किं
किञ्चन	च नाममत्
आममदित्या ममत्	या ते >
ते रुद्र	रुद्र शिवा
शिवा तनूः	तनूश्शिवा
शिवा विश्वाहभेषजी	विश्वाहभेषजीति विश्वाह – भेषजी >
शिवा रुद्रस्य	रुद्रस्य भेषजी
भेषजी तया >	तया नः
नो मृड	मृड जीवसे >

जीवस इति जीवसे >	इमा॒ रुद्राय
रुद्राय तवसे >	तवसे कपर्दिने >
कपर्दिने क्षयद्वीराय	क्षयद्वीराय प्र
क्षयद्वीरायेति क्षयत् – वीराय	प्रभरामहे
भरामहे मतिं	मतिमिति मतिं
यथा नः	नश्शं
शमसत्	असद् द्विपदे >
द्विपदे चतुष्पदे	द्विपद इति द्वि – पदे >
चतुष्पदे विश्वं >	चतुष्पद इति चतुः – पदे >
विश्वं पुष्टं	पुष्टं ग्रामे >
ग्रामे अस्मिन्न्	अस्मिन्ननातुरं
अनातुरमित्यना – तुरं >	मृडा नः
नो रुद्र	रुद्रोत
उत नः	नो मयः
मयस्कृधि	कृधि क्षयद्वीराय
क्षयद्वीराय नमसा	क्षयद्वीरायेति क्षयत् – वीराय
नमसा विधेम	विधेम ते >

त इति ते	यच्छं
शञ्च	च योः
योश्च	च मनुः
मनुरायजे	आयजे पिता
आयज इत्या - यजे	पिता तत्
तदश्याम	अश्याम तव
तव रुद्र	रुद्र प्रणीतौ
प्रणीताविति प्र - नीतौ >	मा नः
नो महान्तं >	महान्तमुत
उत मा	मा नः
नो अर्भकं	अर्भकं मा
मा नः	न उक्षन्तं
उक्षन्तमुत	उत मा
मा नः	न उक्षितं
उक्षितमित्युक्षितं	मा नः
नो वधीः >	वधीः पितरं >
पितरं मा	मोत

उत मातरं >	मातरं प्रियाः
प्रिया मा	मा नः
नस्तनुवः	तनुवो रुद्र
रुद्र रीरिषः	रीरिषः इति रीरिषः
मा नः	नस्तोके
तोके तनये	तनये मा
मा नः	न आयुषि
आयुषि मा	मा नः
नो गोषु	गोषु मा
मा नः	नो अश्वेषु
अश्वेषु रीरिषः	रीरिष इति रीरिषः
वीरान्मा	मा नः
नो रुद्र	रुद्र भामितः
भामितो वधीः	वधीर्. हविष्मन्तः
हविष्मन्तो नमसा	नमसा विधेम
विधेम ते >	त इति ते
आरात्ते >	ते गोघ्ने

गोघ्न उत	गोघ्न इति गो – घ्ने
उत पूरुषघ्ने	पूरुषघ्ने क्षयद्वीराय
पूरुषघ्न इति पूरुष – घ्ने	क्षयद्वीराय सुम्नं
क्षयद्वीरायेति क्षयत् – वीराय	सुम्नमस्मे
अस्मे ते >	अस्मे इत्यस्मे
ते अस्तु	अस्त्वित्यस्तु
रक्षा च	च नः
नो अधि	अधि च
च देव	देव ब्रूहि
ब्रूह्यध	अधा च
च नः	नः शर्म
शर्म यच्छ	यच्छ द्विबर्.हाः >
द्विबर्.हा इति द्वि – बर्.हाः >	स्तुहि श्रुतं
श्रुतं गर्त्तसदं >	गर्त्तसदं ँयुवानं
गर्त्तसदमिति गर्त्त – सदं >	युवानं मृगं
मृगन्न	न भीमं
भीममुपहत्नुं	उपहत्नुमुग्रं

उग्रमित्युग्रं	मृडा जरित्रे
जरित्रे रुद्र	रुद्र स्तवानः
स्तवानो अन्यं	अन्यन्ते >
ते अस्मत्	अस्मन्नि
नि वपन्तु	वपन्तु सेनाः >
सेना इति सेनाः >	परि णः
नो रुद्रस्य	रुद्रस्य हेतिः
हेति र्वृणक्तु	वृणक्तु परि
परि त्वेषस्य	त्वेषस्य दुर्मतिः
दुर्मतिरघायोः	दुर्मतिरिति दुः – मतिः
अघायोरित्यघ – योः	अव स्थिरा
स्थिरा मघवद्भ्यः	मघवद्भ्य स्तनुष्व
मघवद्भ्य इति मघवत् – भ्यः	तनुष्व मीढ्वः
मीढ्व स्तोकाय	तोकाय तनयाय
तनयाय मृडय	मृडयेति मृडय
मीढुष्टम शिवतम	मीढुष्टमेति मीढुः – तम
शिवतम शिवः	शिवतमेति शिव – तम

शिवो नः	नस्सुमनाः >
सुमना भव	सुमना इति सु – मनाः >
भवेति भव	परमे वृक्षे
वृक्ष आयुधं	आयुधं निधाय
निधाय कृत्तिं >	निधायेति नि – धाय
कृत्तिं ँवसानः	वसान आ
आ चर	चर पिनाकं
पिनाकं बिभ्रत्	बिभ्रदा
आ गहि	गहीति गहि
विकिरिद विलोहित	विकिरिदेति वि – किरिद
विलोहित नमः	विलोहितेति वि – लोहित
नमस्ते	ते अस्तु
अस्तु भगवः	भगव इति भग – वः
यास्ते >	ते सहस्रं >
सहस्रꣳ हेतयः	हेतयो ऽन्यं
अन्यमस्मत्	अस्मन्नि
नि वपन्तु	वपन्तु ताः

ता इति ताः	सहस्राणि सहस्रधा
सहस्रधा बाहुवोः	सहस्रधेति सहस्र – धा
बाहुवोस्तव	तव हेतयः
हेतय इति हेतयः	तासामीशानः
ईशानो भगवः	भगवः पराचीना >
भगव इति भग – वः	पराचीना मुखा >
मुखा कृधि	कृधीति कृधि

16.11 श्री रुद्रक्रमः – एकादशो ऽनुवाकः

सहस्राणि सहस्रशः	सहस्रशो ये
सहस्रश इति सहस्र – शः	ये रुद्राः
रुद्रा अधि	अधि भूम्यां >
भूम्यामिति भूम्यां >	तेषा७ँ सहस्रयोजने
सहस्रयोजनेऽव	सहस्रयोजन इति सहस्र – योजने
अव धन्वानि	धन्वानि तन्मसि
तन्मसीति तन्मसि	अस्मिन् महति
महत्यर्णवे	अर्णवेऽन्तरिक्षे
अन्तरिक्षे भवाः	भवा अधि

अधीत्यधि	नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः >
नीलग्रीवा इति नील – ग्रीवाः >	शितिकण्ठाः शर्वाः
शितिकण्ठा इति शिति – कण्ठाः >	शर्वा अधः
अधः क्षमाचराः	क्षमाचरा इति क्षमाचराः
नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः >	नीलग्रीवा इति नील – ग्रीवाः >
शितिकण्ठा दिवं >	शितिकण्ठा इति शिति – कण्ठाः>
दिव॑ँ रुद्राः	रुद्रा उपश्रिताः
उपश्रिता इत्युप – श्रिताः >	ये वृक्षेषु
वृक्षेषु सस्पिञ्जराः	सस्पिञ्जरा नीलग्रीवाः
नीलग्रीवा विलोहिताः	नीलग्रीवा इति नील – ग्रीवाः >
विलोहिता इति वि –लोहिताः >	ये भूतानां >
भूतानामधिपतयः	अधिपतयो विशिखासः
अधिपतय इत्यधि – पतयः	विशिखासः कपर्दिनः
विशिखास इति वि – शिखासः	कपर्दिन इति कपर्दिनः
ये अन्नेषु	अन्नेषु विविद्ध्यन्ति
विविद्ध्यन्ति पात्रेषु	विविद्ध्यन्तीति वि – विद्ध्यन्ति
पात्रेषु पिबतः	पिबतो जनान्

जनानिति जनान्	ये पथां
पथां पथिरक्षयः	पथिरक्षय ऐलबृदाः
पथिरक्षय इति पथि - रक्षयः	ऐलबृदा यव्युधः
यव्युध इति यव्युधः	ये तीर्थानि
तीर्थानि प्रचरन्ति	प्रचरन्ति सृकावन्तः
प्रचरन्तीति प्र - चरन्ति	सृकावन्तो निषङ्गिणः
सृकावन्त इति सृका - वन्तः	निषङ्गिण इति नि - सङ्गिनः
य एतावन्तः	एतावन्तश्च
च भूयाꣳसः	भूयाꣳसश्च
च दिशः	दिशो रुद्राः
रुद्रा वितस्थिरे	वितस्थिर इति वि - तस्थिरे
तेषाꣳ सहस्रयोजने	सहस्रयोजनेऽव
सहस्रयोजन इति सहस्र - योजने	अव धन्वानि
धन्वानि तन्मसि	तन्मसीति तन्मसि
नमो रुद्रेभ्यः	रुद्रेभ्यो ये
ये पृथिव्यां	पृथिव्यां ँये
येऽन्तरिक्षे	अन्तरिक्षे ये

ये दिवि	दिवि येषां >
येषामन्नं >	अन्नं ँवातः
वातो वर्.षं	वर्.षमिषवः
इषवस्तेभ्यः	तेभ्यो दश
दश प्राचीः >	प्राचीर्दश
दश दक्षिणा	दक्षिणा दश
दश प्रतीचीः >	प्रतीचीर्दश
दशोदीचीः	उदीचीर्दश
दशोद्ध्र्वाः	ऊद्ध्र्वास्तेभ्यः
तेभ्यो नमः	नमस्ते
ते नः	नो मृडयन्तु
मृडयन्तु ते	ते यं
यं द्विष्मः	द्विष्मो यः
यश्च	च नः
नो द्वेष्टि	द्वेष्टि तं
तं ँवः	वो जंभे
जंभे दधामि	दधामीति दधामि

16.12 त्र्यंबकं यजामहे

त्र्यंबकं यजामहे	त्र्यंबकमिति त्रि - अंबकं >
यजामहे सुगन्धिं	सुगन्धिं पुष्टिवर्द्धनं
सुगन्धिमिति सु - गन्धिं	पुष्टिवर्द्धनमिति पुष्टि - वर्द्धनं
उर्वारुकमिव	इव बन्धनात्
बन्धनान् मृत्योः	मृत्योर्मुक्षीय
मुक्षीय मा	माऽमृतात् >
अमृतातित्यमृतात् >	यो रुद्रः
रुद्रो अग्नौ	अग्नौ यः
यो अप्सु	अप्सु यः
अप्स्वित्यप् - सु	य ओषधीषु
ओषधीषु यः	यो रुद्रः
रुद्रो विश्वा >	विश्वा भुवना
भुवना ऽऽविवेश	आविवेश तस्मै >
आविवेशेत्या - विवेश	तस्मै रुद्राय
रुद्राय नमः	नमो अस्तु
अस्त्वित्यस्तु	